

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാഭേശികായ നമഃ

വിൽപൂർ നഡാദൂർ ശ്രീ ശ്രീനിധഃ കൃതിഷു

॥ ശ്രീ വസുമതിശതകം ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാഭേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ ശ്രീ വസുമതിശതകം ॥

കവിതാജിതകൽപോലികന്യകാകാന്തവക്ഷസേ |

കരുണാദിഗുണാഘ്രായ കമലാനിധയേ നമഃ ॥

വന്ദേ വേങ്കടശേഷദേശികമണിം വൈദുഷ്യവാരാന്നിധിം

വംശേ വത്സഗുരോഃ കൃതാവതരണം യസ്യാതിതുംഗേ ഹൃദി |

വർണ്ണേയം വസുധാ , സ വാജീവദനഃ , സാ ശ്രീഗുരുണാം തതിഃ

സാ ച ശ്രീകവിതാ മനോഹരതമാ ചക്രൂർവിഹാരാൻ ബഹുൻ ॥ 1 ॥

വസുമതി ! വരദാ ത്വം പൂർവവർണം ഗൃഹീത്വാ

മയി ഭവ സുമതിത്വം ശിഷ്യമേതൻമമാസ്തു |

അഥ കില ഭവദീയാം സ്തോത്രചർയാം വിധാതും

മമ മതിരതിപുൺയാ സംഭവിത്രീ ധരിത്രീ ! ॥ 2 ॥

വസുധേ ! സുധേവ മമ ഭാരതീ ത്വയാ

കൃപയാ കൃതാ കില ഭവിഷ്യതി ധ്രുവം |

വസുദാ തതശ്ച ഭവതീ ഭവിഷ്യതീ -

ത്യഖിലം വിഭാതി തവ നാസ്തി മേവനേ ॥ 3 ॥

തവ ശ്രവണതോ ഭവൻ തവ ജഗൗ സുതായാഃ കഥാം

തതശ്രവണജസ്തുവ സ്തുവമനർഘഭാവം ഗുരുഃ |

അഹം ശ്രവണജൻമവാനഹി തഥാപി വക്ഷ്യാമി തത് -

കതിശ്രവണജാതയാ മമ മനീഷയാ പ്രേരിതഃ ॥ 4 ॥

മാർകണ്ഡേയമഹർഷിണാ തവ കൃതം പിത്രാ തപഃ കിം മഹത്?

കിം വാ ശ്രീനിധിനാ തവ പ്രിയ ഇതി പ്രാപ്തേന കീർത്തിം കൃതം ? |

കിം വാ ശ്രീനിധിരാഘവേണ രചിതം തുഷ്ടുഷതാ ത്യാം മയാ
സർവത്രാത്ര രസേ ! ത്വമേവ നിപുണാ മാതസ്സമാധിം വദ || 5 ||

വിശ്വംഭരസ്തു ഭഗവാൻ ഭവതീം ബിഭർതി
വിശ്വംഭരാ നു ഭവതീ തമമും ബിഭർതി |
ഹാ ! ഹന്ത ! നിശ്ചിതമമും ഭവതീ ബിഭർതി
വിശ്വാഭരസ്തു ഭവിതാ കമിതോന്യമാ ചേത് || 6 ||

വരാഹരൂപീ സ പുരാ മുരാരിഃ
ത്യാം പ്രാപ്യ ജായാമസമസ്തവേതി |
മനോഹരാകാരമാനിവാസഃ
ത്വാമേതി ജായാം തുലസീവന്യേന്ദ്രീൻ || 7 ||

സ്നേഹാഭിഷിക്തം യദി വൈരമാസ്നേ
ന തച്ചകാസ്തീതി ഭൂവി പ്രസിദ്ധം |
സ്നേഹാഭിഷിക്തം മധുവൈരിണസ്നേ
ഭൂഷാസു വൈരം നിതരാം വിഭാതി || 8 ||

അധരമധുനി സക്തം മധുരിം മാർബദ്ധം
കലയസി കഥമേനം മാതരത്യന്തചിത്രം |
അഥ കില തവ സംഗാത് ശ്രീനിയേരസ്യ ചാഭൂത്
അഘടിതഘടകത്വം വർണിതം മാർജ്ജന || 9 ||

സ്വരൂപന്തേ മാതഃ ! കതിചന ജനാ മന്ദധിഷണാഃ
ഗിരീന്ദ്രൈർവൃക്ഷൗഘൈരപി ച നിചയൈർമേദുരമൃദാം |
വിലോകന്തേ ലേഖപ്രിയപഥപൂരിം താമപി രസേ !
ത്വദീയാന്തഃകോണേ ക്വചിദപി ഗതാം നൈവ കിമിദം || 10 ||

വിശ്വംഭരാസി നിഖിലാസി തമാപി മാതഃ !
കേന്യാപി ഹന്ത ലലിതേന മനോഹരേണ |

രുപേണ തേന ദയിതേന തമാവിയേന
ശ്രീലേഖമാർഗനഗരേ വിഹൃതിം തനോഷി || 11 ||

അംബ ! ത്യാം കില നായകസ്യ നികടേ ഭാന്തിം മനോഹാരിണീം
ദൃഷ്ട്യാ നന്ദമുദേവ യാതി നിയതം ലക്ഷ്മീസ്തപതീ തവ |
യോ ഭൂമ്യാഃ പതിരുന്നതോ വിജയതേ തസ്മിൻ ഹി ലക്ഷ്മീഃ സ്ഥിരാ
തസ്മാത്ത്യാമവലംബതേ സ്ഥിതിരിയം തസ്യാശ്ച തസ്മാദിദം || 12 ||

വസുന്ധരേ ! ത്യാം ശ്രവണോദ്ഭവോഽയം
സമ്പ്രാപ്യ സമ്പ്രാപ്യ തതഃ ഫലാനി |
ആദായ തേഭ്യോ വസു തത്ത്വരൂപാം
ലക്ഷ്മീമുരഃപേടികയാ ബിഭർതി || 13 ||

ലക്ഷ്മീപതിസ്തന്നനഘോം മഹീം ത്യാം
സ മാതരാദായ മൃകണ്ഡുസുനോഃ |
വസുന്ധരാനാമപദം പ്രപേദേ
നോചേദിഹാകാശപുരീപതിസ്ത്യാത് || 14 ||

ത്യാമേകാം വസുധേ ! മൃകണ്ഡുതനയഃ കന്യാമനന്യാം ദദൗ
ശ്രീമച്ഛ്രീപതയേ ന ചാന്യദദദത് യദ്വ്യാദദാത്തേന കിം ? |
ഏതേനൈവ സ ഗാം ഭുവം ച ഭവതീദാനേന സംയദദൗ
ഇത്യേവം ഭുവനേ തു കീർതിരഭവച്ചിത്രാ ത്വദീയാ ദയാ || 15 ||

മധുരാ ധരണി ! ഗിരസ്തേ
മധുജിദപി ശ്രോതുമുത്സുകോ നിതരാം |
ശ്രവണേ ജനിമഥ സുരപഥ -
നഗരീനാമത്വമപ്യാപ || 16 ||

അഹോരാത്രാഭിഖ്യേ സരസി ശുഭദം സ്നാനകരണം
അഹോരാത്രം ധ്യേയം കിമപി തടഗം തസ്യ സരസഃ |

അഹോരാത്രം യത്തത് കനകരുചി കൃഷ്ണേന ഘടിതം
അഹോരാത്രാഭിഖ്യാം യുഗപദിവ യുക്താം പ്രഥയതി || 17 ||

പുരാണപുരുഷപ്രിയാ പുരഭിദാഭിഭിഃ പുജിതാ
പുരന്ദരപദപ്രദാ നിജപദം സകൃത് ധ്യായതാം |
പുരാതനസരസ്വതീം പുലകിതാം ഗുണൈസ്സന്വതീ
പുനാതു ഭിതിസംഭവപ്രതിഭാധ്യാപൂർയാലയാ || 18 ||

കാന്താപ്രിയോ യദി ഭവേത്തനയോപി സാധ്യാഃ
ത്യാജ്യസ്തദാ കില സതീതി നിഗദ്യതേ സാ |
സാധ്യാസ്സവാംബ ! നരകാരിസരോജനേത്രേ !
ഹൃദ്യാസ്സൃജന്തി നരകം നരകാംബ ! ഭക്താഃ || 19 ||

സ്വയം മധുരഭാഷിണീ മധുഹരം സദാ സേവസേ
ഭവേന പരിപൂജിതാ ഭവമഹോ ലുനാസി സ്വയം |
അഭൂമിരപി മദ്ഗിരാമഥ ച ഭൂമിരിത്യുച്യസേ
കഥം നു തവ വൈഭവം കമലലോചനേ ! വർണയേ || 20 ||

അനന്ത ഇതി നാമവാൻ സ്വയമസാവനന്താ ഗിരഃ
സ്തുവന്തി തമമും തതോപ്യയമനന്തതൽപേ രതഃ |
അനന്തഗിരിനായകോ ഭഗവതി ! ത്വയാനന്തയാ
മൃകണ്ഡുസുതബാലയാ സ്വസമയാത്ര സംമോദതേ || 21 ||

ഭൂമിസ്ത്വം യമുനാ തതഃ കചഭരം ഗംഗാ ച മന്ദസ്മിതം
കാവേരീ മധുരം വചോ ജനനി ! തേ വൈഹായസീ മധുഗാ |
ഭൂഷാ സ്വർണമുഖീ യുഗീ ച കൂചയോസ്സദ്യത്പയസ്വിൻയസൗ
ഇത്ഥം പുണ്യനദീമയീമിവ രസേ ! ത്യാം സേവതേ ശ്രീനിധിഃ || 22 ||

ഗതിസ്ത്വം ദേവാനാം ഗഗനനിഭമധ്യാ ഘനകുചാ
തഥാനന്താ നാല്ലാ കടിതഃഗഭിഖ്യാംബരവതീ |

സനക്ഷത്രാ പുഷ്പൈർനയനയുഗലീപുഷ്കരവതി
സതീ മാതസ്തുത്യം ഗഗനനഗരീം പാതി ഭവതി || 23 ||

വിഷ്ണുപദപത്തന്വേന്ദിൻ
വിഷ്ണുപദേ വിഷ്ണുപതി ! ജഗതസ്ത്വം |
അസ്യേശാനാ യുക്തം
വിഹരസി ധേനുർഹി കാമിതാർഥസ്യ || 24 ||

ദക്ഷിണസ്യ തവ ദക്ഷിണഃ കരഃ
ദക്ഷിണാം വിനതരക്ഷണേ ക്ഷമേ ! |
ത്യാം വിനിർദിശതി വിക്ഷിപന്നഘം
നാൻയദസ്തി കില തദ്വിവക്ഷിതം || 25 ||

സ്ഥിതേ മനസി യോ നരോ മമ കരോതി മുഗ്ധേ ! സ്യുതിം
തമേനമപി ചാന്ത്യജൈഃ പരിവൃത്യേപി ദേശേ മൃതം |
നയാമി മമ തത്പദം ന ഖലു തേ വിഷാദോ ഭവേത്
ഇതി സ്വയമസൗ ജഗൗ നനു പുരാ ത്വയാ മാധവഃ || 26 ||

ശ്രീമാന്ദണ്ഡധരസ്ത്വയം ജഗദിദം പ്രായോപരാധൈർയുതം
ശിക്ഷ്യം വാഗ്മി നു രക്ഷ്യമിത്യതിതരാമാരുഢധോലോ ഹരിഃ |
അന്ത്യം സാധു തതോ വിചാർയ ഭവതീമസ്മിൻ സ്ഥലേ ജാഗ്രതീം
അംഗീകൃത്യ തഥോചിതാം പ്രണയിനീം നിത്യം ക്ഷമാം
ക്രീഡതി || 27 ||

രക്ഷേത്ക്ഷമാം ക്ഷമാവാൻ
ഇതി കില വാണീ പുരാതനീ മാതഃ |
അയമഥ മാദൃശരക്ഷണ -
ദക്ഷസ്ത്വാം ഹി ക്ഷമാം പ്രാപ്യ || 28 ||

ശ്രുതിജാതഗീതവിഭവാ

സ്വശ്രുതിസഞ്ജാതഗീതവിഭവാഥി |

അഥ ച തത്ത്വോപി വിശേഷാത്

ശ്രുത്യന്താചാർയഗീതവിഭവാ ത്വം || 29 ||

സുധാശപഥപത്തനം വസുധയാ ധൃതം രാജതേ

ബുധാശയവിനോദനം വസുധയാ ച തദ്ഭൂഷിതം |

മുധാശയപദാദികം യദി ന കർതുമീഹാ ജനാഃ !

സദാശ്രയമിദം തദാ നമത ഗച്ഛതാകൽമഷാഃ || 30 ||

യസ്ത്വ്യാം ധത്തേ ധരണി ! മഹിമാ തസ്യ വക്തും ന ശക്യഃ

തത്ര ശ്രീമാൻ ഫണിപതിരസൗ ധാരകന്യേ പ്രമാണം |

യസ്ത്വ്യാം വക്തും തവ വഹനതോ ധന്യമാന്യേ സഹസ്ര -

ദ്വന്ദ്വശ്രീമാനിവ രസനയാ സന്തതം ലേലിഹാനഃ || 31 ||

തവ കില തനയാത്വം പ്രാപ്യ കന്യാ പയോധേഃ

അനവധികൃപയാ സാ പൂരിതാ സക്ഷമാഭൂത് |

ഇദമിഹ കരഽന്യോദന്തമപ്യാശരീണാം

അധിപവനജമുക്തം ജാനതാം ഭാതി മാതഃ ! || 32 ||

ഗോരുപമംബ ! ദധതീ ഭവതീ കദാചിത്

സാകം സുരൈസ്സകലലോകപതേസ്സമീപം |

ആസീദ്ഗതാ സ ച തദാ ത്വയി വത്സലസ്സൻ

ഗോപാലബാലകപദം സ്വയമാലലംബ || 33 ||

ശ്രീധൻവിനവ്യപുരഭാഗ്യവിപാകജാതാ

ശ്രീവിഷ്ണുചിത്തതനയേതി രസേ ! കദാചിത് |

ദിവ്യം സുഗന്ധമതുലം നിജകുന്തലാനാം

ദത്യാ സുമേഷു ദധിതസ്യ മനശ്ചകർഷ || 34 ||

ഭാഗീരഥീ ച ഭവതീ ച പദാംബുജാതാത്
ജാതേ പുരാ മുരരിപോരിതി കിംവദന്തീ |
പൂർവാ തു തത്ര ലവണാകരസംഗത്വദ്ഭൂദ്
മാതഃ ! പരാ ലവണമേവ നിരാചകാര ||35 ||

മാന്യേ ! മാനിധിമാരകേലിദയിതേ ! മാരാരിമാനപ്രദേ !
മായാവാരിണി ! മായയാ മധുരിപോസ്സമോഹിനി ! സ്വാമിനി ! |
മാലാലാലിതമൂർധജാതമഹിതേ ! മന്ദാരവാസൈർനതേ !
മാതർമാധവി ! മഞ്ജുലാധരദലേ ! മന്ദം ദയേമാ മയി ||36 ||

മഹീയസീത്യത്ര മഹീതി മഹ്യാം
അധീമഹി ത്യാമഥവാ നു മാതഃ ! |
അണീയസീം ത്യാമുദര്യേത്യുദാരേ !
മുരാരിദാരാസ്സദയേ ! വദ ത്വം ||37 ||

മാതർവിചിത്രം വസനം ഭവത്യാഃ
നിദാനമാസീൽലവണസ്യ നിത്യം |
അഹോ കഥം വാ ഭവദോദനോഽയം
നിത്യം വിഹീനോ ലവണേന ഭാതി ||38 ||

ജലജലോചനയാചലയാനയാ
ബലിവിലോപനലാലനലോലയാ |
വിമലയാബലയാ ബലകാന്തയാ
വിമലതാം ഹൃദയം ഹൃവലംബതേ ||39 ||

നാന്യത്പ്രസാധനചണം തവ ഭൂഷണം തത്
ത്യാമേവ ഭൂഷണമഹം തവ നിശ്ചിനോമി |
ആത്മാനമംബ ! വസുധാമിഹ ഭൂഷയന്തീ
യദ്വ്യാമപത്തനഗതാ വസുധേ ! വിഭാസി ||40 ||

അസുരസരണിഭാജോ നൈവ മാം വേത്തുമീശാഃ
സുരസരണിനിവിഷ്ടാ വേത്തുമീശാ ഭവന്തി |
ഇതി കില പരമാർഥം ബോധയന്തി ബുധൗഘം
സുരസരണിനഗർയാമംബ ! വാസം കരോഷി || 41 ||

ബബന്ധ വസ്ത്രം വസുധേ ! ത്വദീയം
മമന്മ ചൈനം ഭഗവാൻ കദാചിത് |
ദ്വയം ച ലക്ഷ്മീം ഗലിതാമവാക്സം
തദാ തദാ തസ്യ നിദാനമാസീത് || 42 ||

പശ്യത്വ്യാംബ ! സുരേഷു ഭർതുരഭജ്യക്ഷോ രമാ സാ ദ്രുതം
ത്വം നാമാത്ര ചിരാത് പതിം ച തനയാൻ സംവാഹ്യ സമ്പുഷ്യസി |
തത് കാ വാ യുവയോർഗരീയസി പദേ സംസ്ഥാപനീയാ ബുധൈഃ
സ്യാദിത്യത്ര വദന്തു ശാസ്ത്രനിപുണാ മൗനം ഭജാമോ വയം || 43 ||

വക്ഷോഭജ്ജത് പത്യുരിതീയ മനോഃ
രക്ഷോധിപസ്യാപ നികേതനം സാ |
വിഷ്ണോഃ പദം ത്വം ത്വപരിത്യജന്തി
വിഷ്ണോഃ പദേ യാസി പുരേ വിഹാരം || 44 ||

ധരേ ! സുധാധാര ഇഹാധരസ്തേ
ലക്ഷ്മീധരം മോഹധരം വിധത്തേ |
ധരാദിലോലോപ്യധരാദിലോലഃ
ധരാതലേ യേന വിരാജത്യേസൗ || 45 ||

തവാംബരാദേഷ കദാചിദംബ !
കന്യാദിധം രത്നമവാപ്യ ധന്യഃ |
ത്വയാ ധരൺയാ ധരണീപതിസ്തൻ
തദംബരശ്രീപുരനിത്യവാസഃ || 46 ||

പാദാംബുജാതേ തവ മാതരേതേ
പൂർണാംബുജാതാദപി പൂർണശോഭേ |
യതസ്തതോ യുക്തമിദം സുവാതേ
മനാങ്നതസ്യാപി മഹത്ഫലാനി ||47 ||

വാസസ്തമസ്തം ലവണാസ്തദം തേ
പാകഃ കഥം വാ ലവണൈർവിയുക്തഃ |
തദസ്തു വാസസ്തഫലമപ്യഥാംബ !
തവാപ്രവേശ്യം ലവണാഭിയുക്തൈഃ ||48 ||

ലവണതിരസ്കാരപരം
ലാവൺയസ്യാസ്തദം മനോഹാരി |
ഉദധിവസനം മഹോ നഃ
കാരുൺയൈകോദധിഃ പ്രിയം ദിശതു ||49 ||

കലാനിധിമനോഹരം കമലകോമലം നിർമലം
വിലോചനമധുവ്രതം വികചനാസികാചമ്പകം |
മനോജവിജയാസ്തദം മഹിതകർണദൃശ്യം മഹി !
ത്വദീയമിദമാനനം കഥമിഹാംബ ! വർണ്യം മയാ ? ||50 ||

അഞ്ചിതമഖിലൈർലേഖൈഃ
ചിന്തിതഫലദം ചിരന്തനം തേജഃ |
സഞ്ചിതസുകൃതൈസ്സേവ്യം
വഞ്ചിതപാപം വിയത്പുരേ കിഞ്ചിത് ||51 ||

കരധൃതകേലീകമലം
കൽപകകൽപം മനോഹരാകൽപം |
കരുണാനികരവികാരം
കിഞ്ചിത്തേജോ വിയത്പുരേ വസതി ||52 ||

യസ്തിൻവിഹരതി ഹൃദയം
വ്യോമപുരീനായകസ്യ തത് കിമപി |
വിഹരതി വിയത്പുര്യേസ്തിൻ
വിഹരതി തദിദം പുരം ച മമ ഹൃദയേ || 53 ||

അംബുധിവസനാമംബുജ -
വദനാം നിതംബരമണീയാം |
അംബരനഗരീവിഹൃതിം
ശംബരസംഹാരിസമ്പദം നൗമി || 54 ||

പഞ്ചശരപഞ്ചബാണീം
വഞ്ചനസമയേ നിജസ്യ ദയിതസ്യ |
പഞ്ചസുരപാദപാലിം
ചിന്തനസമയേ നിജസ്യ ഭക്തസ്യ || 55 ||

നാരായണപ്രിയതമാം നയനാദിരാമാം
നാകാധിനാഥവിനുതാം നലിനായതാക്ഷീം |
നാനാവിധാം ഗുണഗണൈർനമതാം ശരൺയാം
നാരായന്തി ഹൃദയേ ന ഹി തേ മനുഷ്യാഃ || 56 ||

രാകാനിശാകരമുഖീം രമണീയരൂപാം
രാമായണാദിഗദിതാം രസദവ്യലീലാം |
രാമാകുലോത്തമമണിം രഘുനാഥപൂജ്യാം
രാജാധിരാജവിധൃതാം രസനാ ഗൃണാതു || 57 ||

കൃപാമയശരീരിണീം കൃതമുഖൈസ്സദാ സംസ്കൃതാം
കൃതാന്തപുരവഞ്ചികാം കൃഷിമതാം ഫലാകൽപികാം |
കൃശോദരസുദർശനാം കൃതസമസ്തലോകപ്രിയാം
കൃപാണസമകുന്തലാം കൃതവതാം ഹൃദി സ്വസ്തി നഃ || 58 ||

ജനനി ! നരകഹന്തുഃ പ്രാണകാന്താസി സാ ത്വം
സ്വയമപി നരകൈകദ്വേഷിണീ സംശ്രിതാനാം |
തദപി നരകമാതേത്യത്ര സംജ്ഞാം തത്ത്വ്യാസൗ
കഥമപി മമ മത്താ ഹന്ത ! ഗൃഹ്ണാതി ജിഹ്വാ || 59 ||

മാതർന കേവലമസാവുരസി ത്വദീയേ
ഭേജേ രതിം കഠിനപീനകുചാഭിരാമേ |
ഏഷാ രമാപി രമണോരസി വാസമേതി |
തത്താദ്യശത്വദുരസഃ പരിരംഭണേച്ഛുഃ || 60 ||

“ഭോക്തും ത്വാമഹമുത്സുകഃ” “തദുചിതം സാകുതമേതത് കഥം?”
“ഭക്തം നിർലവണം കിലാത്ര ഭഗവൻ ! മാ ഭുക്ഷ്യ ഭക്താമിമാം” |
“യസ്മാൻമേ ലവണോദധിർവസനതാമാലംബതേ കിൻവിദം?”
“തച്ചാത്രാപനയാമ്യയീതി” യുവയോർഹാസോദ്ഗമഃ പാതു നഃ || 61 ||

“മാർകണ്ഡേയസുതേ ! മനോ ഹരസി മേ മൻമാനസാദുദ്ഗതഃ
ചന്ദ്രോയം വിജിതോ ഭവൻമുഖസരോജാതേന നിത്യം യതഃ” |
“സ്വാമിൻ ! യാദവ ! മൻമഥോ മനസിജസ്സർവാംഗശോഭാൻവിതഃ
നാസീത് കിം ഭവതാ തതോ ഹരസി മാം നാഥേ”തി രമ്യാ രതിഃ || 62 ||

“വസുദതി !” “സുമതേ ! കിം?” “യാമ്ലസി സ്വർണവർണാ”
“ഭവസി തദിവ ച ത്വം നാമ്ലപി ന്യൂനവർണഃ” |
“ന ഖലു ന ഖലു നാമ്ലി സ്വർണവർണോപി ധാമ്ലി
ശ്രുതിഗണഗുണിത്വോസ്മീ”ത്യംബ ! പാതു സ്മിതം തേ || 63 ||

മാൻയാം മനോഹരതമാം മധുക്ൈടഭാരഃ
മാനാതിലംഘിവിഭവാം മഹനീയമൂർതിം |
മാലാഭരൈർവിലുലിതാം മധുതുൽയവാണീം
മായാതിരസ്തുതികരീം മനസാ സ്മരാമി || 64 ||

കാമാരിപൂജിതപദാം കമനീയഗാത്രീം
കാക്ഷ്യാധികാനി ദദതീം കടകാഗതാനാം |
കാന്തായ കാമവിഹൃതൗ കലിതാതിമോദാം
കാമാനവാപ്ലുമധുനാ കലയാമി കാഞ്ചിത് || 65 ||

അണോരണീയാൻ മഹതോ മഹീയാൻ
ഭജത്യജസ്രം ഭഗവാൻ മുരാരിഃ |
അണീയസീം ത്യാമുദര്യേത്യുദാരേ !
മഹീയസീം ത്യാം ജഘനേ സ്തനേ ച || 66 ||

“കാന്തേ ! കോപവതീവ ദാസി കിമിദം കോവാപ്തരാധഃ കൃതഃ”
“കിന്നാമാംബരഹാരിണേതി ഹരിണാഃ നോ ഭാഷസേ വാ മയാ” |
“വ്യക്തം ചിന്തയ സന്ത്യജാമ ച രുഷം യാ ത്യാം മയാ സ്ഥാപിതാ
നിത്യം ഹ്യംബരപത്തനേ മദവനി”ത്യേവം പ്രിയേ ശംസതി || 67 ||

“ഗോപീജനസ്യ മമ ചാപ്യഹരോദ്യംബരം ത്യാം
സ്തേന ! ത്യാമംബരപുരഃ പരികീർത്തിത്യേസി |
ഭൂമൗ ച സക്തമനസഃ കഥമൻയഥേയം
കീർത്തിസ്തുവേതി കിതവേ”തി ദദാസി വാചം || 68 ||

ജനനി ! വസുദതീം ത്യാം ശ്രീനിവാസസ്യ കാന്താം
യദി പുനരനപായാം സംവിഹായാത്ര കഞ്ചിത് |
വസുലവപരിദൃപ്തം തൽലവം പ്രാപ്തുകാമഃ
പരിസരതി ജനോയം തത്തവൈവാപരാധഃ || 69 ||

“സുബന്ധുസ്ത്യാം” മാതഃ ! “മുരരിപു” മനോമാരജനനി
ത്യാദീയഃ പാപാനാം മമ ഭവതി “ചോരോ” ഹി മഹിമാ |
സദാ “ഹർഷം” “മാഘം” ജനയതി നതിസ്തേ ചരണയോഃ
തതസ്ത്യാം ലോക്യേസ്തിന്നവനി ! “ഭവഭൂതി” സ്തുവ ദൃശാ || 70 ||

ത്വദുപസദനാത്പൂർവം ശോകസ്തതശ്ച വിശോകതാ
നിഖിലദുരിതാടോപക്ഷേപക്ഷമാസി സകൃന്നതാ |
ഇതി കില വിദത്യാസീദംബ ! ത്വയി പ്രണയാൻവിതാ
ജലധിതനയാ ജൻമ ത്വത്തോ യദാപ വിദേഹഭൂഃ || 71 ||

ഐന്ദ്രം വിമാനമധിരൂഹ്യ സമുജ്ജ്വലന്തിം
ഇന്ദ്രേണ സർവജഗതാം ദധിതേന സാകം |
ഇന്ദ്രാദിദേവവിനുതാമവലോക്യ മാതഃ
ഇന്ദ്രപ്രിയേതി ദവതീം നിജഗാദ വേദഃ || 72 ||

ആന്ദോലികാസു ദവതീം ജനതാ വഹന്തി
ചാകാശപത്തനഗതാം ധരണീം സൂരന്തി |
ആനന്ദമംബ ! നിയതം ഹൃദയേ ദജ്ഞന്തി
ചാരോഹയന്ത്യഥ ച ഭാത്യവരോഹയന്തി || 73 ||

ത്വാം യോ വഹേത ബഹവഃ കില തം വഹന്തി
തത്ര പ്രമാണമിഹ മേ ഭൂജഗാധിപോഽസൗ |
യസ്ത്വാം നിജ്ജന ശിരസാ വിനതോ ദധാനഃ
സർവൈരമീദിരധുനാ ധ്രിയതേ മഹേ തേ || 74 ||

ദ്വിജേഷു ഹംസോ ദവതീം ദധാതി
ദ്വിജേഷു യഃ കുണ്ഡലിനാം നിഹന്താ |
നാഥം ത്വദീയം , യുവയോഃ പ്രതീതം
സ്തുടം ഹി ലോകേ പൃഥു താരതമ്യം || 75 ||

ഐന്ദ്രേ ചന്ദ്രപ്രഭായാമപി ഭൂജഗപത്തൗ സാകമേതേന യാന്തി
മയ്യസ്മിൻ വാഹഭൂതേ കമലമിയമഹോ വാഹമാപേതി യുക്തം |
ലങ്കാപൂർയാം കിലാസീദധികമലമലം സ്വാമിനീ യാ സതീനാം

തസ്യാ മാതാ ഹി സേയം സ്വയമിതി ഹനുമാൻ ദർശയത്യാ -

ദരേണ || 76 ||

രാജതേ ഗജവരേ വിരാജതേ

രാജരാജനതപാദപങ്കജേ ! |

നായകോ ഗജഗതിസ്സുഹംസഗാ

ത്വം തു ഹംസഗമനേതി സാവ്രതം || 77 ||

ആന്ദോലികാന്തരവനീരമണം യുവാനം

ആസാദ്യ സാധുധിഷണാ സമയം ച സായം |

ദ്യഷ്ട്യാ രതിം കലയിതും കൃതകൗതുകേയം

തത്ര ക്ഷമേതി ദവതീമവലോക്യ ധൃത്യാ || 78 ||

പുന്നാഗമംബ ! പുരുഷേ പുരതോധിരുവേ

സന്നാഹമംസമധുരേ ദവതീ ദധാതി |

കിന്നാമ തേന സഹവാഹനതാ ഗതാ സ്യാത്

യന്നാമ ഗോപവനിതാസു തദാ ക്ഷമാവാൻ || 79 ||

സുഭഗതുരഗവാഹേ നായക്യേസ്തിൻ ത്വദീയേ

ത്വമസി നനു പുരസ്താദംസരദ്യേ നിവിഷ്ടാ |

തുരഗമുഖ തവൈതദ്യുജ്യതേ യുജ്യത്യേഥോ

തുരഗവദനഭേത്തുശ്ചേതി മന്ദസ്തിതാസ്യാ || 80 ||

രഥസ്യാന്തഃ സ്ഥായാം ത്വയി ജനനി ! ദവേ്യ തവ പദേ

യയൗ തസ്യാം വീഥ്യാം രഥ ഇത ലസൻ വർത്ത ഇതി |

ജനാനാം വ്യാഹാരേ ബഹിരപി യഥാ സ്ഥാനമഭജത്

ഭജത്യന്തഃസ്ഥത്വം കഥമിതി ധരേ ! ചിത്രചരിതേ ! || 81 ||

മൃകണ്ഡുതനയാത്മജാം മൃഗകിശോരരദ്യേക്ഷണാം

മൃദുസ്തിതമനോഹരാം മൃദിതഭക്തപാപാചലാം |

മൃദാദ്യപരരൂപിണീം മൃഗമദാദിഗന്ധോജ്ജ്വലാം
മൃഡാദിവിബുധേഡിതാം മൃദുരഹം സദാ ദാവയേ || 82 ||

ന ജാനേ കാണാദം ന ച ഫണിപതേസ്താം ച ഫണിതിം
ന വാ മീമാംസാം താം ന ച രസമയീം കാവ്യസരണിം |
ന ചാമോ വേദാന്തേ ക്വചിദപി കിമപ്യംബ ! കഥയേ
കഥം വേദാന്താന്തർവിരചിതനിവാസാം ഭഗവതീം || 83 ||

കാഞ്ചയാ ഭവത്യാഃ കമനീയരൂപാം
കന്യാമയം കാഞ്ചന കാഞ്ചനാംഗീം |
ആസാദ്യ ബാഹാന്തരഭവ്യദേശേ
നിവേശയാമാസ മൃദാ പതിസ്താം || 84 ||

“കസ്ത്വം?” “പുരാണഃ പുരുഷോന്യീ സോഹം”
“തജ്ജ്ഞായതേ നാമ തു” “തത്തദേവ” |
“കിമർഥമാഗാഃ?” “തവ കന്യകാർഥം”
“കിം തേ സുതഃ? കിം നു സുതോന്യീ തസ്യ?” || 85 ||

കന്യാം ത്വദീയാം പരിണീയ തസ്യാം
പുത്രം തതഃ പൗത്രമഹം ലഭേയ |
ഹാ ഹാ കിമേതത്? കിമു കാമയേത
കന്യാതിബാലാ സ്ഥവീരം പ്രയാഹി || 86 ||

“ സാ ചേത് സകാമാ മയി , ദേഹി മഹ്യം
നോ ചേദഹം യാമി , “ധരേ ! ധരേമും |
പിതാമഹം പശ്യ , “പിതഃ ! സ ഏഷഃ
പിതാമഹസ്യാപി പിതാ പുരാണഃ” || 87 ||

“ത്വയ്യുൻമനാ ഏഷ സമാഗതോത്ര
കാമാത്മനഃ പുരയ കാമമസ്യ” |

“ബാലാസി സത്യം ന മതിസ്സതീ തേ ,
പുരാണപാകേ ലവണം ന ദാതും || 88 ||

ദക്ഷാ , തദന്യം ഭജ, യാഹി യാഹി
നമോ നമഃ പുരുഷ യാഹി യാഹി” |
“ബ്രൂഷേ പുരാണം കിമഹോ നവീനം
യുവാനമേനം ജനക ! ഭദ്രോ വാ” || 89 ||

“ന മേ ഭദ്രോ , വാം കില സംഭ്രമോഽയം
പ്രമാദ്യ ജാതാ യുവയോർഗിരേതി” |
ഏവം സമാപ്തേ തവ തേ പിതൃശ്ച
തവാപി കാന്തസ്യ ഗിരാം പ്രവാഹേ || 90 ||

നിമീലിതാക്ഷേ തവ താതപാദേ
വിസ്താരിതാക്ഷേ തവ ച പ്രിയേഽസ്തിൻ |
ബ്രഹ്മാദയസ്തേ വിബുധാ മുനീന്ദ്രാഃ
സാകം സുഹൃദ്ഭിസ്സമുപാഗതാസ്തം || 91 ||

ദേശം പരാകാശമിവാവലോക്യ
തം വിണ്ണഗർ നാമയുതം വിധായ |
അത്യദ്ഭുതം നിസ്സുലമാപ്തഗീതം
മാസേ തുലാനാമ്നി ഭവദ്വിവാഹം || 92 ||

വിതേനീരേ തേ പ്രതിവർഷമേവം
തമൈവ കോലാഹലതോഽധുനാപി |
വിലോക്യതേ , വിശ്വഹിതായ വിശ്വേ !
വിശ്വേന ചൈവം വിഹൃതിം വിധത്തേ || 93 ||

പാർശ്വേ വിധായ ഭവതീമപരത്ര തം തേ
താതം ച സാദരമയം ഭഗവാൻ വിധായ |

ആനന്ദവൃദ്ധതനുരുന്നതദർശനീയഃ
പാദാനതാനദിമതാർഥയുജോ വിധത്തേ || 94 ||

ശ്രിയോ ജൻമദേശം പയോജായതാക്ഷഃ
സ്വയം നാമ ഭേജേ പദം സ്വം വിഹായ |
ഭുവോ ജൻമദേശം ഭവത്യാസ്തു സോഽയം
നിജേനാപി സാകം പദേനാപി മാതഃ ! || 95 ||

ക്ഷമേതി വിശ്വംഭരനായികേതി
സ്ഥിരേതി രത്താകരമേഖലേതി |
ധരേതി വിശ്വേതി വസുന്ധരേതി
ത്യാമീരയൻ കാലമഹം ക്ഷിപേയം || 96 ||

ത്വദ്രക്ഷണാർഥം പുരുഷോത്തമോഽയം
കൂർമോഽഭവദ്ധന്ത ! തഥാ വരാഹഃ |
പ്രീതിഃ പരാ ചേന്ന വരോഽവരത്വ -
സമ്പർകദോഷം ഗണയേൻമനുഷ്യഃ || 97 ||

വസുദതീ ഭവതീ ശുഭദായിനീ
ഭവദയാമയവജ്ജനതാഹിതം |
കലയിതും ലലിതാ ലലനാകൃതിഃ
വസുപതിം വസുഭേവസുതം വ്യധാത് || 98 ||

ബാലാ ബാലസരോജസുന്ദരമുഖീ ബാലേന്ദുതുൽയപ്രഭാ
നീലാ ബാലദിനേശകാന്തിഭരിതൈസ്സംഭൃഷിതാ ഭൃഷഭൈഃ |
കാലാക്ഷേപമുനീശ്വരസ്യ തനയാ കോലാഭൃതാ ഭേവതാ
കാലാൻ മേ നിഖിലാൻ കരോതു കൃപയാ സമ്മോദസം -
പൂരിതാൻ || 99 ||

ബാലാ കാപി മനോഹരാ വിജയതേ നീലാലകാലങ്കൃതാ
മാലാപൂരിതകംഠദേശമധുരാ ലീലാസഖീ ശ്രീനിയേഃ |
കാലാമദോധരകാന്തിരമ്യവപുഷോ വേലാതിഗക്ഷാന്തിഭൂഃ
കാലാക്ഷേപമുനീശ്വരസ്യ തനയാ ശ്രീലാലിതാ സന്തതം || 100 ||

വസുമതീശതകം രചിതം മൂദാ
വസുമതീജനകേന കവീന്ദുനാ |
വസുമതീപ്ലിതസർവഫലപ്രദം
വസുമതീതലഭൂഷണമേധതാം || 101 ||

|| ഇതി ശ്രീ വസുമതീശതകം സമാപ്തം ||